

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
УПРАВЛІННЯ ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ
УМАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Збірник матеріалів

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ
ПЕДАГОГІКИ
ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ»

12 ЖОВТНЯ 2023 Р.

УМАНЬ

ЗМІСТ		
<i>В. АКАТНОВ; Н. КОСТЕНКО</i>	РАННЯ ПРОФІЛАКТИКА ПРОТИПРАВНОЇ ПОВЕДІНКИ НЕПОВНОЛІТНІХ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	8
<i>І. АЛБУЛ</i>	ПАТРОНАТНЕ БАТЬКІВСТВО ЯК ФОРМА ТИМЧАСОВОГО ВЛАШТУВАННЯ ДІТЕЙ-СИРИТ ТА ДІТЕЙ, ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ	11
<i>І. АЛБУЛ В. БАЛДИНЮК</i>	ВОЛОНТЕРСТВО В УКРАЇНІ ЯК СОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ	13
<i>О. БАЛДИНЮК М. БАРСЬКА</i>	ПРОБЛЕМИ ЗАЙНЯТОСТІ ТА БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ	15
<i>О. БАЛДИНЮК В. РОМАНЮК</i>	ПСИХОЛОГІЧНА ГОТОВНІСТЬ УЧНІВ ДО ВИБОРУ ПРОФЕСІЇ	18
<i>М. БЕСПАЛЬКО Т. КОЧУБЕЙ</i>	КОНСТРУКТ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ В СОЦІАЛЬНІЙ ІНКЛЮЗІЇ	21
<i>В. БІЛОУС Л. МОРГАЙ</i>	ДИСФУНКЦІОНАЛЬНІ (НЕБЛАГОПОЛУЧНІ) СІМ'Ї	26
<i>Д. БОЄЧКО Н. КОСТЕНКО,</i>	СОЦІАЛЬНИЙ МОНІТОРИНГ ТА ПРОАКТИВНІ ЗАХОДИ ЯК МЕТОДИ РОБОТИ З ДІТЬМИ, ЯКІ ПОТРЕБУЮТЬ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПІДХОДУ	29
<i>О. БОЙКО</i>	СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОЛОДІ В УКРАЇНІ	34
<i>С. БОНДАР Л. МОРГАЙ</i>	СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ЛЮДЬМИ ПОХИЛОГО ВІКУ	36
<i>Ю.ВАРИВОДА О. КРАВЧЕНКО</i>	СОЦІОКУЛЬТУРНА АДАПТАЦІЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ З ІНВАЛІДНІСТЮ ЗАСОБАМИ МУЗЕЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ	38
<i>В. ВАСИЛЬЄВА Л. МОРГАЙ</i>	НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ	42
<i>Т. ВАСИЛЮК</i>	ПІДГОТОВКА МОЛОДІЖНИХ ПРАЦІВНИКІВ В УКРАЇНІ	44
<i>Л. ВАСЬКО М.ТОМАШЕВСЬКА</i>	ФОРМИ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ У РОБОТІ З БАТЬКАМИ	47
<i>Ю. ВАСЮТІНА І. ШИМКО</i>	СОЦІАЛІЗАЦІЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ	50
<i>В. ВІХЛЯЄВА</i>	ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОЇ ПРОТИАЛКОГОЛЬНОЇ ПРОГРАМИ «СІМЕЙНА РОЗМОВА», ЯК ПРОФІЛАКТИКА ВИНИКНЕННЯ АДИКТИВНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ У СТАРШОКЛАСНИКІВ	55
<i>Л. ГАСАНОВА</i>	РЕАЛІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В РАМКАХ ОСВІТНЬОЇ РЕФОРМИ	58
<i>І. ГІЛЄВА І. КАРПИЧ</i>	СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ПІДЛІТКАМИ «ГРУПИ РИЗИКУ» В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ	61

<i>Я. ГЛУХ І. ГОНЧАР</i>	СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ	64
<i>З. ГОНТАРУК О. МАТРОС</i>	СОЦІАЛЬНІ ПОСЛУГИ, ЯКІ НАДАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	67
<i>І. ГОНЧАР</i>	РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ОСОБИСТОСТІ ТА ЙОГО РІВНІ	72
<i>М. ДАНЬШИН</i>	ГЕНДЕРНИЙ ПІДХІД ДО ПРОЯВУ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ У МЕНЕДЖЕРІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ	75
<i>В. ДІДЕНКО В. ПОЛЄХІНА</i>	СОЦІАЛЬНА ПРОФІЛАКТИКА ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ СУБ'ЄКТІВ ПРОБАЦІЇ	78
<i>І. ДУБОВА</i>	ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА	82
<i>В. ДУБОСАРУ</i>	РОЗВИТОК ІНКЛЮЗИВНОГО ВОЛОНТЕРСТВА В УКРАЇНІ	87
<i>А. ДУКА Н. КОЛЯДА</i>	ФЕНОМЕН АГРЕСІЇ ТА АГРЕСИВНОЇ ПОВЕДІНКИ У ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОМУ ДИСКУРСІ	89
<i>Б. ЖОШКО</i>	ДИТЯЧА СУБКУЛЬТУРА ЯК ФАКТОР СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА: СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ	93
<i>О. ЖУКОВА А. БУЛДАКОВА</i>	ОРГАНІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З СІМ'ЯМИ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ У СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ	98
<i>А. ЗЕВДІЙ, М.ТОМАШЕВСЬКА</i>	ДО ПРОБЛЕМИ ФАСИЛІТАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА	103
<i>Р. ЗУБКОВ</i>	ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ	105
<i>Р. ЗУБКОВ В. ЛЯШЕНКО</i>	РОЛЬ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ЕКОНОМІЧНІЙ СИСТЕМІ ДЕРЖАВИ	110
<i>В. ІОНОВ</i>	КОНЦЕПТУАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТОЮ	112
<i>І. ІОНОВА Ю. ІВАНЧЕНКО</i>	ПІДЛІТКОВИЙ КІБЕРБУЛІНГ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФЕНОМЕН	116
<i>І. ІОНОВА О. КАЗАНДЖИЄВА</i>	РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СТАРШИХ ПІДЛІТКІВ У ПОЗАКЛАСНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ В ПРОЦЕСІ ОНЛАЙН-СПІЛКУВАННЯ	119
<i>В. ІСАЧЕНКО Н. КУЧЕР</i>	РОЛЬ І МІСЦЕ СОЦІАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ОРГАНІЗАЦІЯХ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ	122
<i>Д. КАРДАШ Н. КОСТЕНКО</i>	ЗАКОНОМІРНОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ЛЮДЕЙ З ОБМЕЖЕНИМИ ФУНКЦІОНАЛЬНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ	127
<i>І. КАРПИЧ</i>	ПРОФІЛАКТИКА СОЦІАЛЬНОГО СІРІТСТВА ДІТЕЙ В КОНТЕКСТІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ	130
<i>Н. КЛИМЕНКО</i>	СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ	134

<i>Ю. ПІДВАЛЬНА</i>	ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ	
<i>А. КОВАЛИШИНА І. ГОНЧАР</i>	ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ	137
<i>В. КОЗАК Л. МОРГАЙ</i>	ЗМІСТ ТА ЗАВДАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ У ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ	140
<i>Н. КОЛЯДА Н. ПОЛЩУК Н. КОЛЯДА</i>	ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	143
<i>Т. КОЧУБЕЙ</i>	ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМИ ОСОБАМИ	148
<i>А. КРИВОШЕЄНКО І. ГОНЧАР</i>	ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ	150
<i>Ю. КУШПА- СУРДІНА</i>	СОЦІАЛЬНІ СТЕРЕОТИПИ ЩОДО ЖІНКИ-КЕРІВНИКА	154
<i>А. ЛУНА Н. КОСТЕНКО</i>	ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В ЦЕНТРАХ ЗАЙНЯТОСТІ	158
<i>О. ЛУЦИШИН Н. КОСТЕНКО</i>	КАНІСТЕРАПІЯ ЯК МЕТОД СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	161
<i>Н. МАКАРЕНКО</i>	АКТИВІЗАЦІЯ ЗАХИСНИХ РЕСУРСІВ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	164
<i>Т. МАЛЯР</i>	СУЧАСНА СИСТЕМА НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ	167
<i>О. МАТРОС</i>	РОЛЬ СОЦІАЛЬНОЇ ПРОФІЛАКТИКИ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	173
<i>Т. МЕДІНА</i>	АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «КОНФЛІКТОЛОГІЯ ТА МЕДІАЦІЯ» В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ОП «СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»	178
<i>В. МЕЛЕШ</i>	ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ	181
<i>Л. МЕЛЬНИК</i>	АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ В ГАЛУЗІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ	184
<i>О. МЕЛЬНИК М. ШИМКО</i>	СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ДІТЬМИ ТА МОЛОДДЮ В РАМКАХ РУХУ ТОВАРИСТВА ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА УКРАЇНИ	187
<i>Т. МЕЛЬНИЧУК Н. КОСТЕНКО</i>	СОЦІАЛЬНИЙ СТЕРЕОТИП ЯК ПСИХОЛОГІЧНЕ ЯВИЩЕ: ПОНЯТІЙНИЙ АНАЛІЗ	187
<i>В. МИГОВИЧ</i>	ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ	191

<i>Я. МУДРИЙ М. ПРОДАНЧУК</i>	СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВА ПІДТРИМКА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ В УКРАЇНІ	194
<i>М. НАГОРНА О. ГОНЧАРЕНКО</i>	ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ СХИЛЬНОСТІ ДО АСОЦІАЛЬНИХ ПРОЯВІВ У ПОВЕДІНЦІ ПІДЛІТКІВ, СПРИЧИНЕНИХ ВОЄННИМИ ДІЯМИ	197
<i>М. НЕМЕШ</i>	РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНИХ ЗДІБНОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО КЕРІВНИКА В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ	201
<i>О. ОВЧАРЕНКО</i>	СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ВІЙНИ	205
<i>О. ОМЕЛЬЧЕНКО</i>	АКТУАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ІННОВАЦІЇ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ ДЛЯ РОБОТИ З СУЧАСНИМИ СОЦІАЛЬНИМИ ПРОБЛЕМАМИ	208
<i>Р. ПАНЧЕНКО</i>	ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З ПЕРЕМІЩЕНИМИ ОСОБАМИ І БІЖЕНЦЯМИ У КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	212
<i>В. ПІДВИСОЦЬКИЙ Н. КОСТЕНКО</i>	СКЛАДНІСТЬ ПРОФЕСІЇ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА	215
<i>Я. ПЕРЕТЯТКО, В. ПОЛІВОДА</i>	ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗІЇ В УКРАЇНІ	220
<i>О. ПОПКО</i>	СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ У СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ	223
<i>І. РАЗМОЛОДЧИКОВА</i>	ТЕХНОЛОГІЗАЦІЯ ЯК СПОСІБ ОПТИМІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОГО РЕЗУЛЬТАТУ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦЯ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ СФЕРИ	224
<i>В. РИТЧЕНКО</i>	ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	229
<i>С. РОЄНКО Л. ТКАЧЕНКО</i>	ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ТА ОBOB'ЯЗКІВ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ	232
<i>О. РОМАНЕНКО О. МАТРОС</i>	СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «НЕГАТИВНІ ПРОЯВИ» СЕРЕД ДІТЕЙ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	236
<i>Г. САВЧУК- ГОЛОВНЯ</i>	СОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКАМ ДІТЕЙ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	239
<i>І. САРАНЧА</i>	ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА ЯК КЛЮЧОВИЙ ЕЛЕМЕНТ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ І ПРАКТИЧНІ ВИКЛИКИ	242
<i>А. СЕБЕНКОВА Л. МОРГАЙ</i>	ПІДГОТОВКА СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗА СУЧАСНИХ УМОВ НАВЧАННЯ	245
<i>Ю. СЕРБАЛЮК</i>	НОРМАТИВНЕ ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВОВОГО КОМПОНЕНТУ	248
<i>М. СКІЛЬСЬКА</i>	ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ	252
<i>А. СОБОЛЄВА, А. ПОЛЯНИЧКО</i>	СІМЕЙНЕ НЕБЛАГОПОЛУЧЧЯ ТА ЙОГО СОЦІАЛЬНО- ПЕДАГОГІЧНА ПРОФІЛАКТИКА	256

<i>В. СТАРОСТА</i>	ТЕХНІЧНА ЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	260
<i>Н. СТЕЦА</i>	АКТУАЛЬНІТЬ ФОРМУВАННЯ ВІДНОСИНИ МІЖ ОСОБАМИ З ІНВАЛІДНІСТЮ І СОЦІАЛЬНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ	263
<i>А. СУМЦОВА О. ГОНЧАРЕНКО</i>	СОЦІАЛЬНА РОБОТА У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК: ГЕНДЕРНИЙ ПІДХІД	267
<i>І. СУХОДОЛЯ</i>	ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА УМОВА СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІСІ	272
<i>О. ТЕРНОВЦІ</i>	АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ	278
<i>М. ТОМАШЕВСЬКА О. ШНІЦЕР</i>	МЕТОДИ АКТИВІЗАЦІЇ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	282
<i>Н. КОСТЕНКО В. ТОМЧУК</i>	ПРОФЕСІЙНИЙ ВІДБІР АБІТУРІЄНТІВ НА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ «СОЦІАЛЬНА РОБОТА» У США	284
<i>М. ФЕДОРОВ</i>	ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СОЦІАЛЬНІЙ ТА БЕЗПЕКОВІЙ СФЕРІ В УКРАЇНІ	288
<i>Л. ФЕДОТОВА Н. КОЛЯДА</i>	РОЛЬ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ В СОЦІАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТІВ	293
<i>Ю. ХАУЛЯК О. ГОНЧАРЕНКО</i>	ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНЕ ПІДГРУНТЯ ДЛЯ ВИКОРИСТАННЯ В СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ МЕТОДУ ГЕНДЕРНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ	297
<i>К. ЧЕРНІКОВА О. ШЕВЧУК</i>	СОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКА ЯК СПЕЦИФІЧНА СИСТЕМА ВЗАЄМОДІЇ СОЦІАЛЬНИХ СУБ'ЄКТІВ	301
<i>Є. ЧУГАЙ</i>	СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ	304
<i>О. ШЕВЧУК</i>	ДІАГНОСТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПОДОЛАННЯ КРИЗОВИХ СИТУАЦІЙ У СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	307
<i>Д. ЩУКІНА</i>	ЗАКОНОДАВЧІ АСПЕКТИ ОСВІТИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ ПРОСТОРІ	313
<i>О. ЯКУШЕВ В. СВИЩЕНКО Є. МЕЛЬНИК</i>	ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА	316
<i>В. ЯРМОЛЮК</i>	ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ	318

Лілія МОРГАЙ

Василь КОЗАК

ЗМІСТ ТА ЗАВДАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ У ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ

Соціальний захист населення є однією з необхідних складових розвитку соціальної держави, яка створює основи для соціального прогресу країни, адаптації суспільної життєдіяльності до вимог соціальної орієнтації, забезпечення процесів соціальних змін реальним, а не формальним змістом відповідно до потреб і викликів суспільного розвитку України [1].

В Україні, як соціальній державі, завдання формування дієвої системи соціального захисту детермінуються процесами досягнення нашою державою орієнтирів, проголошених в Основному Законі України – Конституції України. Так, в статті 1 Конституції України «проголошена демократичною, правовою і соціальною державою, а це означає, що гарантування та реалізація цих положень є одними з найбільш актуальних стратегічних завдань нашої держави на сучасному етапі» [2].

Термін «соціальний захист» в Україні має конституційне закріплення і включає «право на підтримку громадян у випадках повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, губителів годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у разі старості та в інших ситуаціях, передбачених законодавством. Ця можливість гарантується через обов'язкову державну соціальну страховку, що реалізується за рахунок внесків громадян, підприємств, установ і організацій, а також державного та інших джерел фінансування соціального забезпечення; створенням мережі державних, комунальних та приватних закладів для догляду за нездатними до праці особами» [2].

Основними складовими соціального захисту є:

- соціальне страхування економічно активного населення;
- пенсійне забезпечення; соціальна допомога найбільш

вразливи мкатегоріям;

- надання матеріальної допомоги сім'ям з дітьми;
- компенсації, індексації та пільги населенню;
- соціальне обслуговування тощо [2].

Трансформаційні процеси у всіх сферах суспільної життєдіяльності, розвиток ринкових відносин з особливою гостротою актуалізують необхідність підвищення гарантій соціального захисту для значної частини населення України, особливо пільгових категорій громадян. Поглиблення кризових явищ у соціальній й економічній сфері, агресивність прояву ринкових відносин зумовили зниження рівня і якості життя значної кількості людей, що обумовлює необхідність підвищення ефективності соціального захисту населення з орієнтацією його інструментарію на зниження соціальної напруги, зменшення соціальної та майнової стратифікації [1].

В цьому зв'язку особливого значення набуває забезпечення системного характеру соціального захисту через чітке законодавчо-нормативне встановлення постійних грошових виплат, компенсацій з бюджетів різних рівнів та надання періодичної підтримки через виплату одноразових грошової та матеріальної допомоги з різних фондів.

Багатоаспектність поняття «соціальний захист» формує передумови розгляду його у широкому та вузькому розумінні.

Так, «поняття соціальний захист» у широкому розумінні визначають як: діяльність держави, спрямовану на забезпечення формування й розвитку повноцінної особистості, виявлення й нейтралізацію негативних факторів, що впливають на неї, створення умов для самовизначення і ствердження у житті.

У вузькому розумінні соціальний захист визначають як: «сукупність економічних і правових гарантій, що забезпечують додержання найважливіших соціальних прав громадян, досягнення соціально прийняттого рівня життя».

За функціональною ознакою та механізмами формування джерел здійснення соціальних виплат, соціальний захист є складною системою, яка

передбачає реалізацію функцій соціального сприяння і захисту на різних рівнях та за участю різних суспільних інституцій [3].

«Суб'єктами соціального захисту є всі громадяни, а не лише ті, які, зважаючи на об'єктивні обставини, втратили роботу (безробітні, пенсіонери, хворі, інваліди тощо)».

Для розуміння сутності соціального захисту як складного механізму, доцільним є розгляд серед його складових аспектів, поряд з соціальним забезпеченням, гарантування вимог з охорони праці, забезпечення доступу до послуг сфери здоров'я, реалізацію заходів з охорони навколишнього природного середовища, інші заходи, що формують сприятливі умови для життєдіяльності людей [1].

Отже, підводячи підсумки терміну соціальний захист, можна стверджувати, що соціальний захист – це система правової, матеріальної, фінансової підтримки вразливих верств населення та забезпечення соціальних гарантій для економічно активних членів суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Завіруха Н. С. Механізм забезпечення соціального захисту жителів громади в умовах децентралізації. Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах інноваційного розвитку економіки» (м. Тернопіль, 28 травня 2021 року).
2. Кравченко М. В. Захист соціальний. Енциклопедія державного управління. Київ, 2019. 648 с. С. 270- 271.
3. Мельничук Л. М. Державне управління соціальним розвитком регіонів. Монографія. Луцьк: Терен, 2018. 440 с.